

Warszawa, 25 maja 2012 r.

**Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów RP**

List otwarty
w sprawie odstąpienia Polski od systemu jednolitej ochrony patentowej

z rosnącym niepokojem przyglądamy się propozycjom włączenia Polski do nowego systemu tzw. wzmocnionej ochrony patentowej opartego na regulacjach prawnych, które dotyczą patentu europejskiego o jednolitym skutku oraz Jednolitego Sądu Patentowego o wyłącznych kompetencjach w rozstrzyganiu wszelkich sporów z nim związanych, a które nie zostały skonsultowane z naukowcami, przedsiębiorcami ani też rzecznikami patentowymi.

Najwybitniejsi specjaliści apelują o odstąpienie przez Polskę od wzmocnionej współpracy, ponieważ:

- planowane rozwiązania są **niezgodne z Konstytucją RP**, Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- patenty europejskie o jednolitym skutku ogłaszane w języku obcym będą automatycznie obowiązywać w Polsce co spowoduje **drastyczny wzrost liczby chronionych rozwiązań**,
- **będą obowiązywać dokumenty patentowe wystawione w obcych językach** (wybrany spośród: angielski, niemiecki lub francuski). Tym samym koszty tłumaczeń dotychczas ponoszone przez właścicieli patentów zostaną przeniesione na polskich przedsiębiorców i instytucje naukowo-badawcze,
- **należy oczekiwać masowego pozywania polskich przedsiębiorców do Jednolitego Sądu Patentowego działającego poza Polską** i procedującego w języku angielskim, niemieckim lub francuskim, w oparciu o materiał dowodowy także w języku obcym,
- radykalnie **wzrosną koszty sądowe i koszty pomocy prawnej** dla polskich przedsiębiorców,
- **radykalnie spadną wpływy budżetu Państwa i samorządów lokalnych** w wyniku likwidacji polskich przedsiębiorstw, które w większości nie będą w stanie ponieść kosztów sporów sądowych,
- **spadną wpływy budżetu Państwa z tytułu opłat** za utrzymywanie patentów w ochronie, gdyż w systemie jednolitej ochrony patentowej znakomita większość opłat nie będzie stanowić dochodu Urzędu Patentowego RP.

W naszej ocenie, poprzez rozwiązania proponowanego systemu, wielkie koncerny zagraniczne zyskają ważne i skuteczne środki utrwalania swojej pozycji gospodarczej w skali globalnej z wykorzystaniem egzekwowania swoich praw przed jednym sądem europejskim. Uważamy, że system ten uchroni skutecznie wielkich monopolistów przed zasięgiem działania narzędzi

europejskiego systemu prawa antymonopolowego, które sprzyjały w Europie rozwojowi konkurencyjności, a tak silnie dotychczas popierane przez instytucje UE.

Patent o jednolitym skutku jako idea systemowa jest zdecydowanie sprzeczny z istotą instytucji patentu, który to powinien sprzyjać transferowi technologii, w tym poprzez szybkie ujawnianie nowoczesnych rozwiązań i ułatwianie procesów ich wykorzystywania w praktyce gospodarczej, bez konieczności łamania monopolu patentowego.

W przypadku przyjęcia nowego systemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązywać nie jak dotychczas patenty publikowane w języku polskim, ale wyłącznie w jednym z trzech języków obcych (angielski, niemiecki lub francuski). Spory dotyczące tych patentów będą rozstrzygane przez jeden sąd z siedzibą za granicą. W sytuacji, która dotknie polskiego przedsiębiorcę, w zasadzie w ogóle nieprzygotowanego, do uczestnictwa w tego rodzaju sporach, jest niemal pewne, że nie podejmie on ryzyka, trudu i bardzo wysokich kosztów związanych ze skomplikowanym prawnie prowadzeniem postępowania przed ponadnarodowym sądem poza granicami kraju, nadto w obcym języku urzędowym określonym w sprawie. Poza radykalnym wzrostem kosztów sądowych i kosztów pomocy prawnej, dodatkowe wydatki generować będzie potrzeba specjalistycznego tłumaczenia na język polski m.in. opisów patentowych i dokumentacji z nimi związanej.

W dotychczas obowiązującym systemie ochrony wynalazków, objętych patentami europejskimi, koszty tłumaczenia takich dokumentów są ponoszone przez tych właścicieli patentów europejskich, którzy są zainteresowani ich wykorzystaniem na polskim rynku i egzekwowaniem w praktyce krajowej. Po wprowadzeniu kwestionowanego przez nas systemu koszty takie obciążą polskich przedsiębiorców, instytucje naukowo-badawcze i wszystkich uczestników procesów innowacyjnych.

Drastyczne zwielokrotnienie liczby chronionych na terytorium Polski patentów oraz brak możliwości szybkiego i precyzyjnego zapoznania się z zakresem ochrony silnie powiększy stopień ryzyka związanego z pozwami o naruszenie. Procesy przed jednolitym sądem patentowym o naruszenie cudzych praw grążą różnego rodzaju sankcjami, nie wykluczając niespodziewanych przeszukań, zajęć mienia łącznie z zablokowaniem rachunków bankowych, nakazów udostępnienia informacji handlowych i techniczno-produkcyjnych, wyprzedzające procedowanie procesowe i grożące zablokowaniem działalności. W takich sytuacjach, przedsiębiorca mały i średni nie jest w stanie kontynuować prowadzonej działalności także wtedy, gdy udowodni brak podstaw zaskarżenia go przez właściciela patentu.

Tak więc „jednolity skutek” patentu, premiuje na każdym etapie duże firmy, które z jednej strony wykorzystują wszelkie dopuszczalne instrumenty w pozyskiwaniu tak szeroko jak to możliwe monopolu patentowego, a na dalszych etapach zapewnia im przewagę wynikającą z możliwości ponoszenia znacznych kosztów sporów patentowych, często inicjowanych w ramach zamierzonych wcześniej strategii patentowych.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że w szczególności w państwach o słabym potencjale gospodarczym, a więc i w Polsce na tym etapie rozwoju, właśnie małe i średnie przedsiębiorstwa są motorem napędowym gospodarki. W Polsce małe i średnie przedsiębiorstwa, czyli firmy zatrudniające do 249 pracowników, to 99,83% ogólnej liczby firm w Polsce, czyli ponad 1,7 mln aktywnych podmiotów gospodarczych. MSP zatrudniają 60% pracujących w sektorze przedsiębiorstw, mają 60-procentowy udział w przychodach sektora przedsiębiorstw.

Wprowadzenie planowanych zmian wpłynie w sposób istotny także na motywacje polskich przedsiębiorców związane z podejmowaniem ryzyka wdrażania innowacji technicznych i podatności na przepływ wyników badań pozyskiwanych w jednostkach naukowo-badawczych, finansowanych długotrwale z budżetu w fazach B+R+W, a to w sposób niewątpliwie znaczący może ugodzić w interesy całego społeczeństwa.

Polscy przedsiębiorcy apelują do Rady Ministrów o niepopieranie systemu jednolitej ochrony patentowej i jak najszybsze odstąpienie przez Rzeczpospolitą Polską od niekorzystnych dla nas rozwiązań. Ich przyjęcie do praktyki w aktualnym stanie rozwoju polskiej gospodarki zagraża tej gospodarce, zagraża powstającym firmom innowacyjnym, utrzymaniu się na rynku krajowym małych i średnich przedsiębiorstw, którzy już zaczęli odczuwać skutki silnej penetracji rynku przez

ponadnarodowe firmy. Zagrożenia te dotyczą jednak przede wszystkim tych przedsiębiorców, którzy podejmują ryzyko inwestycyjne związane z wdrażaniem nowoczesnych technologii, a dla których dostęp i stopień zagrożenia procesami o naruszenie cudzych praw ulegnie zwielokrotnieniu w warunkach implementacji proponowanego systemu.

Biorąc powyższe pod uwagę my, niżej podpisani **apelujemy do Pana Premiera o odstąpienie Polski od systemu jednolitej ochrony patentowej, silnie podkreślając, że przystąpienie do tego systemu na tym etapie rozwoju gospodarczego naszego kraju jest przedwczesne, godzi w szeroko rozumiane interesy polskiej gospodarki i wpłynie blokująco na jej rozwój oparty na wiedzy.**

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa i adres przedsiębiorstwa
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			